

LiveFIN ry:n lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle:

HE 9/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Elävän musiikin alan edunvalvontajärjestö LiveFIN ry kiittää mahdollisuudesta lausua yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta, kustannustuen kuudennesta kierroksesta ja sulkukorvauksesta.

Elävän musiikin ala on ollut voimakkaan sääntelyn alla tai jopa kokonaan toimintakiellossa koronapandemian ajan. Siksi on tärkeää, että kustannustuki kohdentuu pitkäaikaisissa ongelmissa olevalle, koronapandemiasta erityisesti kärsineelle elävän musiikin toimialalle. Toiminnan jakautuessa usealle eri TOL-luokitukselle LiveFIN pitää hyvänä yritysten mahdollisuutta erikseen perustelemalla osoittaa liiketoimintansa kärsineen sen keskeiseen asiakaskuntaan kohdistuneesta julkisoikeudellisesta, pandemian torjuntaan liittyvästä rajoituksesta. LiveFIN pitää tärkeänä ja elävän musiikin toimialan kannalta merkittävänä kustannustuen kuudetta kierrosta ja sulkemiskorvauksen kohdentamista yrityksiin joiden järjestämät yleisötilaisuudet ovat kielletty.

Jotta kustannustukilakiin pohjaavat erilaiset tukimuodot tosiasiallisesti kohdentuisivat koko monimuotoiselle elävän musiikin kentälle, **tulee tukikatto nostaa koko kustannustuen osalta 10 miljoonaan euroon**. Tämä takaisi yhdenvertaisen aseman myös elävän musiikin yksityissektorin suurimmille yrityksille viranomaisen asettamista rajoituksista aiheutuvien tappioiden edelleen jatkuessa. Toimialan suurimmat ja siten myös taloudellisilta sekä työllisyysvaikutuksiltaan vaikuttavimmat yritykset ovat muutoin jäämässä tuen ulkopuolelle tuen enimmäismäärän täytyttyä. Pitkään jatkuneessa kriisissä myös näiden toimijoiden taloudellinen asema on heikko. Elinkeinotoiminnan rajoittamisen kompensointi on ollut tähän saakka riittämätöntä, mikä tulevaisuudessa vääristää markkinoita ja kilpailutilannetta, ja vaikuttaa myös alan kansainväliseen kilpailukykyyn.

Lisäksi LiveFIN pitää tärkeänä, että alan elpymistä tuetaan jatkossa myös muilla kustannustukilakiin perustuvilla työkaluilla, kuten tapahtumatakuulla. **LiveFIN esittää tapahtumatakuun valmisteluprosessin vauhdittamista ja pikaista voimaansaattamista**. Elävän musiikin kentän toimijoita, joilla on uskottava näkymä liiketoiminnan käynnistämiseen ja jatkuvuuteen, mutta koronakriisin aiheuttaman taloudellisen aseman heikentymisen vuoksi tilapäisesti riittämätön maksu- ja riskinotto-kyky, voidaan tukea tapahtumatakuun pikaisella uudelleen käynnistämällä. Tapahtumatakuun piiriin tulee jatkossa lukea myös pienemmän liikevaihdon toimijat (alle 150 000 €) ja ympärivuotinen tapahtumatoiminta, esimerkiksi keikkapaikat, klubit ja konserttitalit. Niin kauan, kun koko toimialaa rajoitetaan samoin rajoituksin, on sitä myös tuettava tasa-arvoisesti. Jotta tapahtumatakuu toimii aitona riskinhallinnan välineenä, tarvitsee tapahtuma-ala tietoa sen aikataulusta ja reunaehdoista pian.

LiveFIN haluaa kiinnittää huomiota myös siihen opetus- ja kulttuuriministeriöstä tulleeseen ennakkotietoon, että nyt valmistelussa olevien kustannustuen kuudennen kierroksen ja sulkemiskorvauksen sekä mahdollisen tapahtumatakuun myötä elävän musiikin yksityissektori ei enää aiemmasta poiketen olisi oikeutettu hakemaan opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksia. Tämä linjanveto on elävän musiikin kentän toimijoiden kannalta ongelmallinen, sillä TEM:n ja OKM:n tukien kokonaisuus on aiemmin tarjonnut moninaiselle elävän musiikin ekosysteemille tukipaketin, josta erilaiset toimijat ovat voineet löytää itselleen sopivan. Tällä on torjuttu tukien ja ministeriöiden väliinpuotoamista ja pystytty aidosti tukemaan kentän työllisyyttä ja nopean käynnistymisen mahdollisuuksia, kun rajoituksia jälleen puretaan. Tukien kokonaisuus on aiemmin tunnistanut elävän musiikin yksityissektorin todellisuuden tarkkanäköisesti: yksi tuen muoto ei voi millään kattaa koko moninaista elävän musiikin ekosysteemiä, tai sopia kaikille. Siihen tarvitaan vaihtoehtoisia tukimalleja, joista toimijat voivat valita omaan toimintaan sopivan ja jotka kohdentuvat kentälle tarkoituksenmukaisesti.

Huomioita lakiesitykseen:

5 a § Sulkemiskorvaus

LiveFIN kannattaa sulkemiskorvauksen ulottamista yrityksille, joiden järjestämät yleisötilaisuudet on kielletty.

”... Sulkemiseen rinnastetaan yleisötilaisuuden järjestämisen rajoittaminen tavalla, joka tekee tilaisuuden järjestämisen ilmeisen mahdottomaksi...”

Kirjaus tällaisenaan jättää viranomaispäätöksen velvoitteet epäselviksi. Esimerkiksi elävän musiikin klubien ja keikkapaikkojen toimintaa rajoittaa oleellisesti ravintolasääntely (mm. anniskelun kellonaikoja ja kapasiteettia rajaavat valtioneuvoston asetukset). Lakiesitys jättää epäselväksi sen, tulkitaanko näiden rajoitustoimien tekevän järjestämisen ilmeisen mahdottomaksi.

”... Korvausta ei myönnetä toiseen ajankohtaan siirretystä tilaisuudesta...”

Kirjaus on elävän musiikin toiminnan kannalta ongelmallinen. Kirjaus kertoo siitä, että lainsäätäjä ei tunne elävän musiikin alan toimijoiden todellisuutta ja niitä sopeutumisen haasteita, joita ailahtelevat ja ennakoimattomat viranomaispäätökset kentälle aiheuttavat. Kuitenkin yksi oleellisen sopeutumisen työkalu on ollut elävän musiikin tilaisuuksien siirtäminen tulevaan pelkän perumisen sijaan. Siirrettyyn tilaisuuteen kohdistuu joustamattomia kuluja ja tehtyä työtä huolimatta siitä, että tilaisuus ei toteutuisikaan. Toiminnan rajoittaminen sulkemiseen rinnastettavalla tavalla pakottaa järjestäjän perumaan konsertin ja palauttamaan pääsylipun hinnan kuluttajaviranomaisen ohjeen mukaisesti sitä vaativille asiakkaille, vaikka tilaisuus myöhemmin toteutuisikin. Näistä syistä tilaisuuden siirtäminen on verrattavissa sen perumiseen.

LiveFIN esittää, että sulkemiskorvauksen tulisi ulottua myös siirrettyihin elävän musiikin tilaisuuksiin.

”...Korvauksen edellytyksenä on, että rajoituksesta ei ole mahdollista poiketa edellyttämällä tartuntatautilain 58 i §:ssä säädettyä EU:n digitaalista koronatodistusta...”

LiveFIN haluaa muistuttaa siitä tosiseikasta, että koronatodistuksen käyttö on rajoitustoimi muiden joukossa. Lainsäätäjän tulee huomioida tämä kaikissa tilanteissa eikä olettaa, että koronatodistus mahdollistaisi elävän musiikin tapahtumajärjestämisen ja liiketoiminnan normaaliin verrattavalla tavalla.

LiveFIN esittää koronatodistusta koskevan kirjauksen poistamista sulkemiskorvausta koskevasta pykälästä.

Esitys palkkakulujen kattamisesta sulkukorvauksella on kannatettava. Joustamattomien kustannusten piiriin tulee lukea sellaiset elävän musiikin tilaisuuksiin liittyvät kustannukset, joiden peruminen ei ole mahdollista tilaisuuden peruuntuessa (esim. markkinointikulut). Esitys ennakkomaksujen lukeutumisesta sulkukorvauksen piiriin on niin ikään kannatettava.

Lainsäätäjän tulee pitää huolta, että sulkukorvaus ulottuu kaikkiin niihin elävän musiikin alan yrityksiin, joihin yleisötilaisuuksien rajoittaminen vaikuttaa (mm. välittäjäportaaseen, alihankintaketjuun).

Vaikka yritys ei olisi toiminut tilaisuuden varsinaisena järjestäjänä, tulee tälle myöntää sulkemiskorvaus, jos yritys voi hakemuksessaan osoittaa, että sen liiketoiminta on keskeytynyt sen keskeiseen asiakaskuntaan kohdistuneista rajoitustoimista johtuen.

5 e § Matkailu- ja ravintola-alan sekä tapahtuma-alan yritykset ja liiketoimintarajoitusten alaiset yritykset

LiveFIN kannattaa kustannustuen kohdentamista toimialoille, jotka ovat pandemiasta eniten kärsineet. Esitys yritysten mahdollisuudesta erikseen perustelemalla osoittaa liiketoimintansa kärsineen sen keskeiseen asiakaskuntaan kohdistuneesta julkisoikeudellisesta, pandemian torjuntaan liittyvästä rajoituksesta on niin ikään kannatettava.

LiveFIN esittää liikevaihdon rajan laskemista 20 prosenttiin. Tämä kohdentaa tuen tehokkaasti myös toiminimi- ja yksinyrittäjille, joiden taloudellinen liikkumavara on tyypillisesti kapea ja 20 prosentin liikevaihdon alenema toimeentulon kannalta hyvin oleellinen.

LiveFIN kiittää, että kustannustukilain valmistelussa on huomioitu alalta tullut palaute tuen vertailukaudesta. Nyt esitetty vertailukausi on kannatettava.

Tampereella 15.2.2022

Jenna Lahtinen
Toiminnanjohtaja
[LiveFIN ry](#)
+358 50 376 3767
jenna.lahtinen@livefin.fi